

במדינה

(המשך מעמוד 11)

ששימשה במקום קיר לביתן, וניסה להחזיר הודעה לאנשי מפא"י בפנים. הפיתקה הוחזרה מה.

לבסוף, אחרי שינויים ותיקונים והתרגור יות, ניגשה המשלחת לשולחן השופט לה גשת הרשימה. היא הכילה עדיין עשרות ליקויים פורמליים.

זה נורא, לחשוב שוהי עכשיו הנהגת המדינה! לחש עתונאי, ואכן, ארבעת גדולי המערך דמו למשלחת של אירגון חנונים עלוב.

מוקיון פאתטי. אם סיפק המערך את הנימה הטראגית, הרי בא הרב אברמוביץ ומילא את תפקיד המוקיון במחזה שקספירי. היה זה מוקיון עצוב ונוגע-ללב, גליונות החתימת שבידו היו מפוקפקים, הוא לא גייס גם את חמשת אלפי הל"י שהיו דרוש שים כפקדון. אבל הוא התעקש, והשופט לדוי, בגישתו האכזרית הרגילה, ניסה להר- חיקו בעדינות.

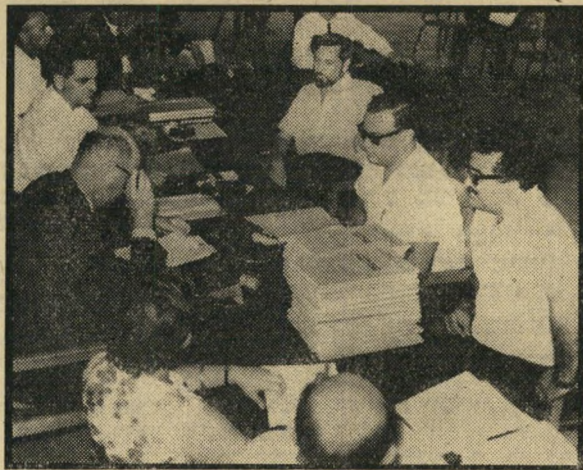
הרב אברמוביץ חי במשך ארבע שנים בשביל הרגע הזה. במשך רגע אחד עומד המחסני האלמוני במרכז תשומת-הלב של המדינה. מוקף עתונאים וצלמים. עודד רגע יפנו לו העתונאים עורף, והוא יחזור לתהום השיכחה. אך במשך רגע אחד זה הוא מייצג — באופן פאתטי — את המרד של האיש הקטן במדינה הקפאית המודר- גית.

זכנו ובחרנו. בשמונה נסגרה הדלת. על שולחן הוועדה נשארו 18 רשימות. למראית-עין היה זה מיספר מבהיל, דלק למכונת-התעמולה של הטוענים נגד שיטת הבחירות היחסית. אך זוהי תעמולת-שקר. התועמלנית העיקרית — רפ"י — נפתחה בעצמה את המיספר עלידי הגשת רשימת נפל ערבית משלה, שאין לה שום סיכוי. שמה של רשימה זו — רשימת השלום — הוא תוצפה בפני עצמה, כשהוא מתנוסס על זנב מפלגת הזבנג וגמרנו.

למעשה מופיעות בבחירות רק מפלגות הכנסת הקודמת. נוספו עליהן כמה רשימות קיקיוניות ללא סיכוי סביר כלשהו, הדומות יותר למעשה-קונס. אם יצליח המימשל הצבאי לפסול את רשימת גורם אמיתי אחד (ראה בלחן), יופיע רק גורם אמיתי אחד חדש במאבק הבחירות: רשימת העונו הזה.

המימשל הצבאי מביצע ביטול

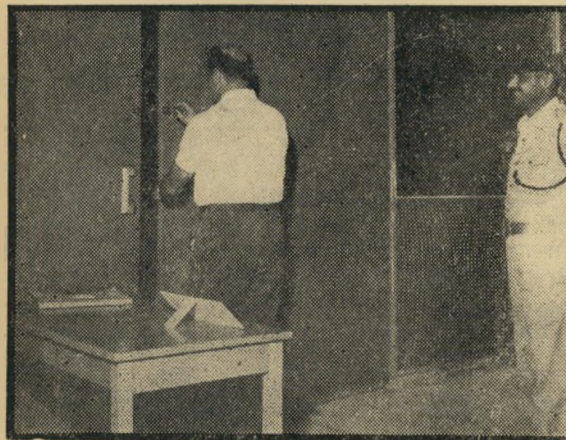
למימשל הצבאי ולשליחיו היתה השבוע משימה אחת: למנוע השתתפות של רשי- מת הסוציאליסטים הערביים בבחירות לכ- נסת. לשם כך גייס את כל המנגנונים הפו- עלים בשטח הערבי: סוכני הש"ב, פעילי ההסתדרות ונציגי משרדים ממשלתיים. הצעד הראשון נעשה עוד בשבוע שעבר (העונם הזה 1461). כאשר הוציאו המוש- לים הצבאיים של המשולש והגליל ארבעה צווים, לפיהם הוגלו סאלח בראנסי, מנצור קרדוש, צברי גירס וחביב קהחאג'י מב- תיהם אל ישובים רחוקים. המשותף לאר- בעת הגולים: הם היו ראשיה המוכרים של קבוצת אל-ארד הערבית, והם עמדו בראש

העולם הזה חמישים ושמונה ספרים, המכילים 2553 חתימות, מונחים לפני השופט העליון משה לנדוי. מולו: שלום כהן, אמנון זכרונ ואורי אבנרי.

הרב אברמוביץ (ימין) יושב בפנים עצובות, שעה שחברי הוועדה מרימים את ידיהם בהצבעה שפסלה את רשימתו, מאחר שלא הפקיד את הפקדון.

הדלת נסגרה בשעה שמונה בדיוק סוגר קצין הבטחון את הדלת, ובזה תמה קבלת הרשימות. אנשי המערך היו כבר בפנים, כשרשימתם לא היתה מוכנה.

המערך יושב עייף ורוצץ מול השופט משה לנדוי. מימין: ראובן ברקת, גולדה מאיר, נחום ניר ורות הקטין. מאחורי גולדה מאיר נראה יושב דויד ברייב-האי.

מוכויות-היסוד של כל אורח: להמליץ על הרשימה הנראית לו. אך מכיוון שהמיבצע נערך בכפרים ערביים, הצליחו שליחי המימי של הצבאי לשמור אותו בסוד.

הראגה לחיב. בסוף השבוע, אי- אפשר היה לדעת עדיין באיזו מידה הצליח מיבצע ההפתחה, וכמה ממליצים ביטלו את חתימתיהם. כאשר נשלל יו"ר ועדת הבחי- רות, שופט בית-המשפט העליון משה לנ- דוי, אם אין החוק אוסר סוג זה של פעולה, השב: "החוק אינו אוסר לשכנע אנשים לבטל חתימתם".

מה יקרה אם יצליח המימשל הצבאי לנ- רום לביטול הרשימה? השיב סאלח בראנסי, שהוגלה לבית-שאן: "איננו פוחדים מכש- לון. לדעתנו, זה לא יהיה כשלון שלנו, כי אם של הדמוקראטיה במדינה. יש גם לזכור: מה שעושים היום מנגנונים מסורי- מים לרשימה ערבית, הם יעשו מחר לר- שימה יהודית שאינה מוצאת חן בעיניהם". דאגתו המיידית היתה נתונה לקהחאג'י, שהוגלה לטבריה. כי קהחאג'י הוא עני ברוד, ואין ביכולתו להתקיים בגלותו, כש- עליו להתייצב שלוש פעמים ביום במשרת. בביתו בחיפה פהסר אשה ללא תמיכה. בכל מכתב ששיגר בראנסי לבני משפחתו דרש: "תדאגו קודם כל לחיב".

ידידיו ערכו מבית — אליה תרמו גם יהודים, שהתקוממו נגד הנהגת עונש ההג- ליה במדינה — ובכספי התרומות הבטיחו את קיום הגולים, לפחות למשך השבועות הראשונים.

גולה אחד פתר את בעיית קיומו. יומיים אחרי שהוגלה לצפת, הודיע עורך-הידון צברי גירס כי אין באפשרותו להתקיים בעיר זרה, וכי הוא חוזר לביתו בחיפה. הוא הזמין את המשטרה לעצרו ולהכניסו לבית סוהר, שם יתאכסן ואכל על חשבון המדינה. תוך פחות מ-24 שעות נעצר, נשפט ונשלח לבית-סוהר.

אך מעבר לבעיית הקיום היומיומי, הט- ירה את הגולים השאלה: בעד מי יצביעו אוהדיהם, אם לא תאושר הרשימה? התשובה לא היתה עדיין ברורה השבוע. אולם התי- רשמות ראשונה של עתונאים אשר פגשו את בראנסי בבית-שאן ואת קרדוש בעיר היתה: הם לא יקראו לאוהדיהם להצביע בעד הרשימה הקומוניסטית של וילנר- טובי.

גרבייה, ואילו 4400 ל"י נתרמו עלידי בני כפרים אלה, לעומת 600 שנאספו בצפון. הפינקסים והכסף הופקדו בידי עורך- הדיון יעקב ירדור, שאינו חבר ברשימת הסוציאליסטים הערביים, אלא רק שימש להם כנציג חוקי בפני ועדת הבחירות. הוא הגיע למשרדי הוועדה, מוקף חצי תריסר צעירים מהמשולש, הפקיד את הכסף ואת פינקסי החתימות. הוא ביקש כי אות הר- שימה תהיה צ"י, שהיא האות הערבית האח- רונה בשם אל-ארד.

המרוץ הסורי. היעד המעשי הראשון. במירוץ אל הבחירות, הושג. אך לפני שהר- שימה החדשה יכלה להשתתף ממש במערכת הבחירות, היה עליה להמתין עד שהמומחים של ועדת הבחירות המרכזית יבדקו את ה- טופסים שהגיש ירדור.

לפי רוח החוק, פירושה של בדיקה זו אחד ויחיד: לדאוג כי הפרטים הטכניים (שם, כתובת, מספר תעודת-זהות) של ה- מועמדים והממליצים נכונים; שחתימות ה- ממליצים והמועמדים אמיתיות; ושמומליץ או מועמד לא יופיע ביותר מרשימה אחת. לפי מיכחנים אלה, היתה רשימת הסוצי- אליסטים הערביים עוברת ללא ספק את הבדיקה, המקבלת אישור סופי להשתתף במערכת הבחירות. אך מה שנעשה על- ידי המושל הצבאי חרג מרוח החוק. למחרת הגשת הפינקסים, הופיעו שליחי בישובים הערביים, כשבידיהם צילומים של דפי הח- תימות. בצילומים הופיעו שמותיהם של כל הממליצים על הרשימה.

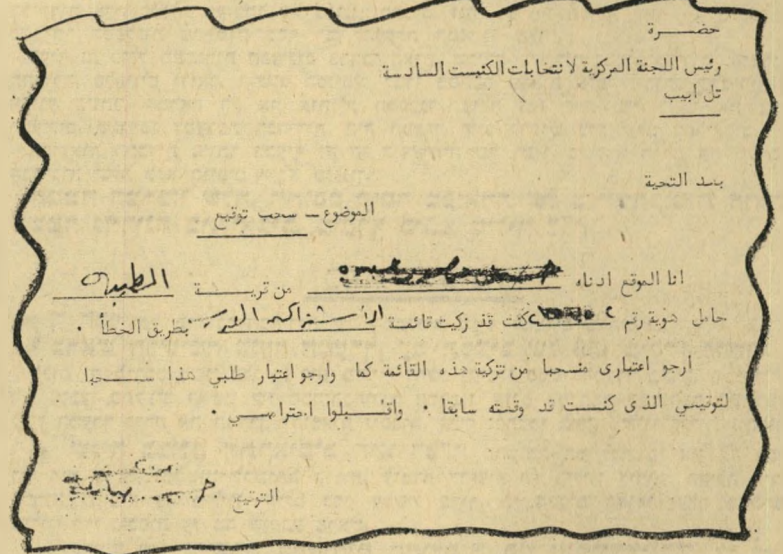
נוסף לצילומים אלה, נשאו שליחי המושל טופסים משוכפלים בשפה הערבית. בטפי- סים אלה (ראה צילום) כתוב: לכבוד יושב-ראש ועדת הבחירות המר- כזית לכנסת הששית, תל אביב. הודון: ביטול חתימה. אני החתום מטה

רשימת המועמדים של רשימת הסוציאליס- טים הערביים.

הגלית הארבעה פגעה קשות במיבצע הבחירות של הרשימה, אבל היא שימשה אות-אזעקה לפעיליה. הם הבינו, כי הצעד הבא של המימשל הצבאי יהיה נסיון למנוע הגשת רשימת הממליצים על הרשימה, לווע- דת הבחירות המרכזית. על כן הוותרו מייד ששת הפינקסים הרשמיים, בהם אספו את החתימות.

הפינקסים הוצאו מן המחבוא רק בהגיע מועד הגשתם לוועדת הבחירות. הסתבר כי נאספו כ-1100 חתימות, במקום 750 החתי- מות הדרושות על-פי חוק. גם הפיקדון של 5000 ל"י, אותו חייבת להפקיד כל רשימה חדשה, נאסף אצל מאות תורמים.

סיכום שתי פעולות אלה הראה, כי דחקא במשולש הצליחה פעולת אל-ארד יותר מא- שר בגליל ובחיפה: שני שליש מן החתימות נאספו בכפרים טיבה, טירה ובקה אל-

טופס ביטול החתימה של חותמי "אל-ארד" שומד אסור, טרור מותר